

Sprawozdanie Zarządu Głównego

z działalności

Towarzystwa Przyjaciół Warszawy w roku 2023

zatwierdzone Uchwałą nr VI/17/2024 z dnia 25 czerwca 2024 roku

Spis treści

I. Podstawowe informacje

1. Towarzystwo Przyjaciół Warszawy	7
2. Zarząd Główny	7
2.1. Skład Zarządu Głównego TPW	7
2.2. Członkowie wspierający	8
2.3. Członkostwo w innych organizacjach	8

II. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego

3. Działalność Zarządu Głównego.	9
3.1. Zebrania Prezydium i Zarządu Głównego	9
3.2. Varsavianistyczna Szkoła	9
3.3. Realizacja zadań członka Rady Muzeum Warszawy.	10
3.4. Pozostałe działania Zarządu Głównego	11
3.5. Komisja Etyki	11
3.6. Komisja Historyczna	12
Skład Zarządu Komisji	12
Stan liczbowy	12
Działalność Komisji	12

III. Sprawozdania oddziałów

4. Oddział Akademicki im. prof. Jana Zachwatowicza	16
4.1. Skład Zarządu Oddziału	16
4.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	16
4.3. Członkowie	16
4.4. Zebrania	16
4.5. Działania merytoryczne	16
Wydarzenia i uroczystości zorganizowane przez Oddział Akademicki	17
Udział w wydarzeniach wynikających z kalendarza Zarządu Głównego TPW	18
Współpraca z innymi Oddziałami TPW, prace w Komisjach TPW i radach.	19
5. Oddział Anin	19
6. Oddział Bemowo	19
7. Oddział Białołęka	19
8. Oddział Centrum	19
8.1. Skład Zarządu Oddziału	19
8.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	20
8.3. Członkowie	20
8.4. Zebrania	20
8.5. Działania merytoryczne	20

9. Oddział KORT	22
9.1. Skład Zarządu Oddziału	22
9.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	22
9.3. Członkowie	22
9.4. Zebrania	22
9.5. Działania merytoryczne	22
10. Oddział Miłośników Bródna	24
10.1. Skład Zarządu Oddziału	24
10.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	24
10.3. Członkowie	24
10.4. Zebrania	24
10.5. Działania merytoryczne	25
Inicjatywy Oddziału	25
Zaangażowanie w inicjatywy innych podmiotów	25
Współpraca z organizacjami i instytucjami	26
11. Oddział Nauczycielski	26
12. Oddział Powiśle	26
12.1. Skład Zarządu Oddziału	26
12.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	26
12.3. Członkowie	26
12.4. Zebrania	26
12.5. Działania merytoryczne	27
13. Oddział Sadyba-Wilanów	27
13.1. Skład Zarządu Oddziału	27
13.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	27
13.3. Członkowie	28
13.4. Zebrania	28
13.5. Działania merytoryczne	28
14. Oddział Stare Miasto	28
14.1. Skład Zarządu Oddziału	28
14.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	29
14.3. Członkowie	29
14.4. Członkowie wspierający	29
14.5. Zebrania	29
14.6. Działania merytoryczne	29
Spotkania w siedzibie Oddziału	29
Krzewienie postaw patriotycznych.	30
Praca na rzecz Starego i Nowego Miasta.	31
Wizyty turystyczne w lokalu.	32
Warszawa w kwiatach.	33
15. Oddział Tarchomin	33

---

16. Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zacisze	33
16.1. Skład Zarządu Oddziału	33
16.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	33
16.3. Członkowie	33
16.4. Zebrania	34
16.5. Działania merytoryczne	34
17. Oddział Ursus	36
18. Oddział Ursynów	36
19. Oddział Żoliborz-Bielany	36
19.1. Skład Zarządu Oddziału	36
19.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	36
19.3. Członkowie	36
19.4. Członkowie wspierający	37
19.5. Zebrania	37
19.6. Działania merytoryczne	37
20. Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW	38
20.1. Skład Zarządu Oddziału	38
20.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	38
20.3. Członkowie	38
20.4. Zebrania	38
20.5. Działania merytoryczne	38
21. Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW	39
21.1. Skład Zarządu Oddziału	39
21.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału	39
21.3. Członkowie	39
21.4. Zebrania	40
21.5. Działania merytoryczne	40

Część I

Podstawowe informacje

1. Towarzystwo Przyjaciół Warszawy

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest organizacją pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.). TPW jest stowarzyszeniem zarejestrowanym w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000147743.

Pod obecną nazwą funkcjonuje od 18 marca 1963 r., natomiast tradycją sięga okresu I wojny światowej. Wówczas, w maju 1915 r. powstało Towarzystwo Przyjaciół Pragi, pierwsze z kilkunastu towarzystw przyjaciół „dzielni”, których kontynuatorem jest TPW.

Od 2016 roku Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest członkiem Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest jednym z 16 partnerów-założycieli RCE Warsaw Metropolitan — Warszawskiego Metropolitalnego Centrum Eksperckiego Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju.

W roku 2023, podobnie jak w latach ubiegłych, Towarzystwo Przyjaciół Warszawy realizowało cele statutowe w zakresie i wymiarze ukształtowanym w okresie całej swojej działalności. Prowadzone były wszystkie podstawowe obszary aktywności Towarzystwa Przyjaciół Warszawy.

Paragraf 9 Statutu Towarzystwa Przyjaciół Warszawy stanowi, że: „dobro Warszawy i jej mieszkańców jest sensem istnienia i najwyższym celem działalności Towarzystwa Przyjaciół Warszawy”. Przepis ten był w okresie sprawozdawczym drogowskazem wszystkich działań prowadzonych przez Zarząd Główny oraz struktury terenowe Towarzystwa.

2. Zarząd Główny

2.1. Skład Zarządu Głównego TPW

Prezydium Zarządu Głównego

- Renata Marut — prezes;
- Radosław Potrac — wiceprezes;
- Zbigniew Sieszycki — wiceprezes;
- Rafał Krupa — sekretarz;
- Sylwia Polesiak — skarbnik;
- Krzysztof Adamczyk — członek Prezydium;
- Jolanta Bąbik — członek Prezydium;
- Małgorzata Brzózka-Warś — członek Prezydium;

- Kamila Gelert — członek Prezydium;
- Katarzyna Kaczmarska — członek Prezydium;
- Marlena Salwowska — członek Prezydium.

Prezesa oddziałów

- Hanna Kusiak (Oddział Akademicki im. prof. Jana Zachwatowicza);
- Stanisława Cyngot (Oddział Anin);
- Maciej Bartosiak (Oddział Bemowo);
- Mariola Rabczon-Mazowiecka (Oddział Białołęka);
- Katarzyna Spoczyńska-Król (Oddział Miłośników Bródna);
- Marianna Czech-Godlewska (Oddział Centrum);
- Anna Świątek (Oddział KORT);
- Elżbieta Wolffgram (Oddział Powiśle);
- Waldemar Klimek (Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW);
- Artur Buczyński (Oddział Sadyba-Wilanów);
- Krystyna Gott (Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW);
- Zbigniew Juszkiewicz (Oddział Stare Miasto);
- Ewa Skrońc-Bielak (Oddział Tarchomin);
- Aleksandra Stelmach-Ossowska (Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zaczysze);
- Elżbieta Jastrzębska (Oddział Ursus);
- Ryszard Zięciak (Oddział Ursynów);
- Bogusława Baszun (Oddział Żoliborz-Bielany).

Przewodniczący komisji Zarządu Głównego

- Janusz Owsiany (Komisja Etyki);
- dr hab. Mikołaj Madurowicz (Komisja Historyczna).

2.2. Członkowie wspierający

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., Zarząd Główny miał 2 członków wspierających:

- Miasto Stołeczne Warszawa,
- Fundacja „Stocznia”

2.3. Członkostwo w innych organizacjach

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy jest członkiem Mazowieckiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (MROT).

Część II

Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego

3. Działalność Zarządu Głównego.

3.1. Zebrania Prezydium i Zarządu Głównego

W roku 2023 odbyło się:

- 9 protokołowanych zebrań Zarządu Głównego;
- 1 nieprotokołowane zebranie Prezydium Zarządu Głównego.

3.2. Varsavianistyczna Szkoła

W roku 2023/24 podobnie jak w poprzednich latach, projektem koordynował Radosław Potrac z Oddziału Nauczycielskiego TPW — wiceprezes Zarządu Głównego TPW we współpracy z Zarządem Głównym TPW oraz członkami innych oddziałów włączających się w akcje VS.

Poprzedni rok szkolny został podsumowany uroczystym spotkaniem w Muzeum Warszawskiej Pragi — udział wzięło w nim 28 przedstawicieli szkół i przedszkoli. Certyfikaty zostały przygotowane przez p. Rafała Krupę — sekretarza Zarządu Głównego TPW w kooperacji z koordynatorem akcji i wydrukowane wraz z podziękowaniami. Nauczyciele wraz z dyplomami i certyfikatami otrzymali zestawy upominkowe książek, kalendarzy i innych varsavianistycznych materiałów ufundowanych przez pozyskanych przez Zarząd Główny TPW i koordynatora sponsorów — dodatkowo gotowe zestawy podziękowań dla uczniów i nauczycieli przygotowała firma Bambino pozyskana przez koordynatora akcji — wartość pozyskanego wsparcia to 10 tys. złotych.

We wrześniu 2023 roku do akcji ponownie dołączyły 32 placówki, w tym:

- 5 szkół ponadpodstawowych;
- 12 szkół podstawowych;
- 15 przedszkoli.

Dla potrzeb kontaktu oraz urozmaicenia form działania w czasie pandemii została założona platforma Classroom — w której aktualnie uczestniczy 35 koordynatorów i nauczycieli z placówek zgłoszonych do akcji. Wykorzystywana jest nadal — poza klasyczną formą e-maili. Opracowano na niej i udostępniono:

- dodatkowe zadania varsavianistyczne,
- 2 dostępy do konferencji varsavianistycznych organizowanych i współorganizowanych przez TPW i VS wraz z wojewódzką biblioteką pedagogiczną,
- materiały samokształceniowe,

- zadanie związane ze stworzeniem mapy grobów Powstańców Warszawskich i jej aktualizacją
- zadania Strażnika Pamięci Cmentarza Powstańców Warszawy,
- propozycje lekcji muzealnych przedstawione przez zaprzyjaźnione placówki,
- inne związane z integracją grupy.

Jednocześnie varsavianistyczne placówki rozpoczęły pełne działania, w tym:

- udział w konferencji varsavianistycznej pod Patronatem Zarządu Głównego TPW
- organizację trzech konkursów (w tym konkursu piosenki), organizowanych przez Lokalne Ośrodki Edukacji Varsavianistycznej — pod patronatem Zarządu Głównego TPW,
- spacer i udział w uroczystościach otwartych — np. pod Grobem Stefana Starzyńskiego oraz pod Grobem Nieznanego Żołnierza i grobem prof. Lorentza.

Działania Varsavianistycznej Szkoły zostały zebrane w opracowaniu przygotowanym przez p. Radosława Potraca i przekazany wszystkim koordynatorom i nauczycielom — przyjęty został także wzór dokumentów, dyplomów i legitymacji Strażnika Pamięci Cmentarza Powstańców Warszawskich przygotowany przez kolegę sekretarza Zarządu Głównego TPW — Rafała Krupę.

Działania bieżąco prezentowane są na stronach placówek edukacyjnych wraz z opracowaniami i materiałami metodycznymi.

Zostały przygotowane cyfrowe zestawienia wszystkich certyfikatów i rocznych zgłoszeń szkół. Trwa tworzenie cyfrowych baz danych uczestników akcji i zdobywców odznak Młodego Przyjaciela Warszawy — by ułatwić ich dystrybucję oraz numerowanie legitymacji — przez to wprowadzenie porządku i ciągłości działań.

Prowadzone są rozmowy dotyczące współpracy z Muzeum Warszawy w zakresie prowadzenia zajęć varsavianistycznych w nowo otwartym oddziale Muzeum na Cmentarzu Powstańców Warszawy.

3.3. Realizacja zadań członka Rady Muzeum Warszawy.

Jako osoba oddelegowana do prac zespołu Rady Muzeum Warszawy, p. Radosław Potrac, realizował następujące zadania:

- posiedzenia i zebrania zespołu Rady Warszawy — 4 spotkania
- udział w przyjęciu sprawozdań merytorycznych i finansowych Muzeum Warszawy
- realizację 6 wycieczek i programów edukacyjnych z udziałem dzieci i młodzieży z Ukrainy oraz uczniów z ośrodków z całego kraju
- opiniowałem wdrożenie trzech zadań Muzeum — uczestnicząc jednocześnie w ich modyfikacji i wprowadzeniu — Muzeum Warszawy — Izby Pamięci Cmentarza Powstańców Warszawy, Urodzin Pragi — współrealizowanych z Muzeum Warszawskiej Pragi, akcji Lato w Mieście — szczególnie nowego projektu Światła historii
- uczestniczyłem w trzech oprowadzaniach kuratorskich w nowo otwartych wystawach — dotyczących:
  1. Ciepło już było w Muzeum Woli;

2. Prawobrzeżne w Muzeum Warszawskiej Pragi;
3. zmienionej wystawie stałej Muzeum Warszawy — Stare Miasto.

Dzięki dotychczasowej współpracy poczyniono wspólne ustalenia dotyczące możliwości pracy i wolontariatu dla działaczy TPW w ramach Muzeum Warszawy i jego placówek, podjęte zostały rozmowy dotyczące możliwości finansowania wydawnictw varsavianistycznych, podjęte zostały działania w celu stworzenia wspólnych materiałów metodycznych dla Varsavianistycznej Szkoły TPW. W najbliższym czasie planowane są kolejne działania — których efektem mam nadzieję, będzie podpisanie stałego porozumienia o współpracy między TPW a Muzeum Warszawy — oraz realizacja wspólnych działań promujących Warszawę, o charakterze edukacyjnym i varsavianistycznym, także z udziałem Varsavianistycznych Szkół.

3.4. Pozostałe działania Zarządu Głównego

1. Udział p. Hanny Kusiak — członkini Zarządu Głównego — w pracach Społecznej Rady Ochrony Dziedzictwa Kulturowego przy Prezydencie m.st. Warszawy.
2. Spotkanie przy grobie prof. Stanisława Lorentza.
3. Organizacja jubileuszu 60-lecia Towarzystwa Przyjaciół Warszawy — główna uroczystość odbyła się w Zamku Królewskim 6 czerwca 2023 r.
4. Udział w spotkaniu dotyczącym powołania Społecznego Komitetu Odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce.
5. Udział w uroczystych obchodach 79. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.
6. Spotkanie przy grobie prezydenta Stefana Starzyńskiego.
7. Udział w jubileuszu 55-lecia Oddziału Powiśle.
8. 40. Konkurs „Warszawa w kwiatach” — w tym roku w konkursie udział wzięło ponad 200 warszawiaków i warszawianek; główne prace komisji przypadły na lipiec, najpierw na posiedzeniu w Zarządzie Zieleni na podstawie nadesłanych zdjęć zostały wytypowane obiekty, następnie dokonano objazdu wytypowanych obiektów, po czym dokonano podziału miejsc konkursowych; uroczyste podsumowanie 40. konkursu odbyło się 27 sierpnia w Parku Fontann; uroczystości towarzyszył piknik tematyczny.
9. W roku 2023 trwały prace nad nowym Statutem; w pracach brali udział pp. Zbigniew Sieszycki, Rafał Krupa, Anna Kliczkowska, Sebastian Lenart, Paweł Leszczyński i Michał Zapała. Statut został zatwierdzony przez XXI Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów w dniu 18 listopada i wpisany do KRS w dniu 20 grudnia.

3.5. Komisja Etyki

Komisja Etyki nie podejmowała żadnych działań w 2023 roku.

3.6. Komisja Historyczna

Skład Zarządu Komisji

- Mikołaj Madurowicz — przewodniczący,
- Halina Niemiec — zastępczyni,
- Aleksandra Wieczorkiewicz — sekretarz.

Stan liczbowy

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Komisja liczyła ok. 20 członków. W trakcie okresu sprawozdawczego przyjęto 1 członka, skreślono 1 członka.

Na koniec okresu sprawozdawczego, 31 grudnia 2023 r. Komisja Historyczna liczyła ok. 20 członków.

Działalność Komisji

W 2023 r. odbyło się 11 stacjonarnych zebrań Komisji Historycznej TPW: osiem w siedzibie głównej TPW (Plac Zamkowy 10), jedno — w Witrynie Domu Wschodniego (Plac Konstytucji 6 róg ul. Koszykowej), jedno — na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego (ul. Krakowskie Przedmieście 26/28), a jedno — w prywatnym mieszkaniu członka Komisji (lokalizacja pozostaje kwestią poufną z uwagi na RODO). Oto problematyka spotkań wraz z zestawieniem prelegentów:

- Jerzy Strzałkowski i Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki” Armii Krajowej — 27 stycznia — Wanda Baranowska (Stowarzyszenie Pamięci Powstańczych Oddziałów Specjalnych „Jerzyki” Armii Krajowej i ich Komendanta płk. Jerzego Strzałkowskiego), Zdzisław Izdorczyk (Stowarzyszenie Pamięci Powstańczych Oddziałów Specjalnych „Jerzyki” Armii Krajowej i ich Komendanta płk. Jerzego Strzałkowskiego / Stowarzyszenie Woldenbergczyków dla Zachowania Pamięci o Jeńcach Oflagu II C Woldenberg), Maria Kamińska (Komisja Historyczna Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Warszawy) / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Dziecięca Warszawa lat 20. i 30. XX wieku — perspektywa wychowanków Janusza Korczaka / Henryka Goldszmita z „Małego Przeglądu” — 24 lutego — dr hab. Marta Rakoczy, prof. ucz. (Korczakianum — pracownia naukowa Muzeum Warszawy / Instytut Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego) / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Spotkanie ekstraordynaryjne ws. odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce na Skwerze H. Hoovera w Warszawie — 22 marca — dyskusja w gronie: Maria Kamińska (TPW), Hanna Kusiak (TPW), Andrzej Kwapisz (TPW), Andrzej Ludek (Towarzystwo Jana Karłowicza), dr hab. Mikołaj Madurowicz (TPW), Renata Marut (TPW), dr Beata Michalec (Muzeum Niepodległości, Rada m.st. Warszawy), Halina Niemiec (TPW), dr Mikołaj Siekierski (Instytut Historii PAN), Joanna Torchała (Królikarnia — Muzeum Rzeźby im. X. Dunikowskiego), Leszek Włochyński (architekt) / zebranie w siedzibie głównej TPW;

- Stefan Starzyński jako gospodarz stolicy w latach 1934–1939 — 24 marca — dr Beata Michalec (Muzeum Niepodległości / Rada Warszawy / Akademia Finansów i Biznesu Vistula / Towarzystwo Przyjaciół Warszawy) / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Warszawa Jana Józefa Lipskiego i Stefana Kisielewskiego — 28 kwietnia — dr hab. Bartosz Kaliski, prof. IH PAN (Instytut Historii im. T. Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, „Kwartalnik Historyczny”), Małgorzata Sopyło (Ośrodek KARTA) / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Warszawscy sygnatariusze Deklaracji Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych w zbiorowym portrecie II RP. Analiza źródła i ćwiczenia na portalu Polska1926.pl — 26 maja — Alicja Wancerz-Gluza (Ośrodek KARTA) / zebranie w Witrynie Domu Wschodniego (plac Konstytucji 6 róg Koszykowej);
- Warszawa Jerzego Jankowskiego — 30 czerwca — Łukasz Własiuk (Szkola Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego / Komisja Historyczna Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Warszawy) / zebranie na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego;
- Tworzenie dokumentacji własnych dokonań, dokumentacji rodzinnej i kolekcji — 15 września — red. Tadeusz Władysław Świątek (Komisja Historyczna Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Warszawy) / zebranie w prywatnym mieszkaniu T.W. Świątka;
- Śladami Xawerego Dunikowskiego i jego dzieł w stylu art déco w Warszawie i Konstancinie — 27 października — Artur Winiarski (Muzeum Villa la Fleur), zebranie wspólne Komisji Historycznej TPW oraz Społecznego Komitetu Odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce afiliowanego przy Zarządzie Głównym TPW / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Ks. Jan Gołędzinowski, duchowny, społecznik, radny Warszawy, więzień Auschwitz i Dachau — 24 listopada – dr Beata Michalec (Muzeum Niepodległości / Rada Warszawy / Akademia Finansów i Biznesu Vistula / Towarzystwo Przyjaciół Warszawy) / zebranie w siedzibie głównej TPW;
- Wspomnienie o Barbarze Petrozolin-Skowrońskiej (1937–2023) — 15 grudnia — rozmowa w gronie członków i sympatyków Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW oraz z udziałem zaproszonych gości: Krzysztofa Skowrońskiego, Anny Pycki, Sławomira Rybałtowskiego i Andrzeja Rybałtowskiego / zebranie w siedzibie głównej TPW.

Frekwencja na zebraniach oscylowała między 9 a 18 osobami. Podczas niektórych zebrania KH TPW liczbę stałych członków Komisji przewyższała liczba sympatyków Komisji i/lub grupa osób specjalnie zaproszonych na wybraną dyskusję merytoryczną.

Wzorem lat ubiegłych zawiadomienia o zebraniu odpowiednio wcześniej (5–10 dni) rozsyłano pocztą elektroniczną do członków i miłośników Komisji oraz członków TPW, którzy zawczasu zgłosili zainteresowanie pracami Komisji. Długoletnich członków Komisji, którzy nie korzystają z poczty elektronicznej, powiadamiano telefonicznie. Informacje o tematach spotkań przesyłano też na stronę internetową Towarzystwa Przyjaciół Warszawy.

Stali członkowie Komisji to (w kolejności alfabetycznej): dr hab. Joanna Angiel, prof. ucz. (z uwagi na problemy ze zdrowiem 3 razy uczestniczyła w zebraniach w 2023 r.), Jan Berger (z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczył w zebraniach w ostatnich trzech latach), śp. Tadeusz Burchacki (z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczył w zebraniach w 2023 r., zmarł 14 lutego 2024 r.), Maria Chmiel (udział w 1 zebraniu na 11), Lechomir Domaszewicz (8/11), dr Magdalena Fuhrmann (z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczyła w zebraniach w 2023 r.), Maria Kamińska (6/11), prof. Lech Królikowski (były wieloletni prezes TPW; 3/11), Hanna Kusiak (Oddział Akademicki TPW; 8/11), Andrzej Kwapisz (5/11), Alicja Lutostańska (1/11), dr hab. Mikołaj Madurowicz (przewodniczący KH; 11/11), dr Beata Michalec (była prezes TPW; 4/11), Halina Niemiec (zastępczyni przewodniczącego KH; 10/11), śp. Barbara PetrozolinSkowrońska (była przewodnicząca KH; 2/11; zmarła 22 października 2023 r.), Zbigniew Sieszycki (wiceprezes TPW; 0/11), red. Tadeusz W. Świątek (9/11), Magdalena Trzaska (sekretarz KH do sierpnia 2023 r.; 4/11), dr Paweł Wespiański (Muzeum Warszawy; 5/11), Aleksandra Wieczorkiewicz (sekretarz KH od września 2023 r.; 6/11); Łukasz Własiuk (5/11), Mieczysław Wojdyga (7/11), Agnieszka Wyczółkowska (5/11) i Jacek Zajączkowski (z uwagi na problemy ze zdrowiem nie uczestniczył w zebraniach w ostatnich trzech latach). Do tego grona — poza zaproszonymi prelegentami — dołączali okazjonalnie m.in. prof. Grzegorz Bąbiak (Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego), dr Artur Bojarski (Muzeum Historyczne w Legionowie), Marta Ciesielska (Korczakianum — Muzeum Warszawy), Bogdan Falicki (TPW), podróżnik Tadeusz Fryś (trzykrotny udział), Sebastian Lenart (TPW), Andrzej Ludek (Towarzystwo Jana Karskiego, udział dwukrotny), Renata Marut (prezes TPW), poeta Piotr Matywiecki, Janusz Owsiany (TPW), dr Mikołaj Siekierski (Instytut Historii im. T. Manteuffla Polskiej Akademii Nauk; trzykrotnie), Sebastian Straniak (TPW), Joanna Torchała (Muzeum im. X. Dunikowskiego — Królikarnia), Wiktor Uhlig (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego; dwukrotny udział), Piotr Walkiewicz (TPW), architekt Leszek Włochyński (dwukrotnie) oraz inne osoby tworzące powoli rosnące grono sympatyków naszej Komisji. W 2023 r. nie uczestniczył w zebraniach zaprzyjaźniony z Komisją Historyczną TPW mjr Piotr Ochociński z 10. Warszawskiego Pułku Samochodowego im. mjr. Stefana Starzyńskiego, chociaż na jego radę i konsultację zawsze można było liczyć. Podobnie dobrym i konstruktywnym słowem wspierał tylko zdalnie działalność Komisji prof. Marek Marian Drozdowski.

Nieodżałowaną stratą zarówno dla samej Komisji Historycznej TPW, jak i dla całego Towarzystwa Przyjaciół Warszawy jest odejście byłej przewodniczącej Komisji w latach 2008–2018 — śp. Barbary Petrozolin-Skowrońskiej — w niedzielny wieczór 22 października. Obecny przewodniczący podzielił się z członkami i sympatykami Komisji pisemnym wspomnieniem o Zmarłej, dołączonym do zaproszenia na zebranie Komisji 15 grudnia, kiedy to odbyło się spotkanie dedykowane pamięci o B. Petrozolin-Skowrońskiej.

Po pięciu latach kadencji obecnego Zarządu Komisji, z początkiem września 2023 r.

doszło do zmiany na stanowisku sekretarza Komisji Historycznej TPW. Pełniącą tę funkcję od września 2018 r. Magdalenę Trzaskę zastąpiła Aleksandra Wieczorkiewicz.

Do zewnętrznych inicjatyw Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW w 2023 r. należały: (a) przedsięwzięta i promowana przez zastępczynię przewodniczącego Komisji Historycznej Zarządu Głównego TPW — Halinę Niemiec — idea odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce na Skwerze H. Hoovera w Warszawie; 15 maja został założony Społeczny Komitet Odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce afiliowany przy Zarządzie Głównym TPW; Komitet od chwili powołania działa prężnie pod kierunkiem przewodniczącej H. Niemiec oraz sekretarz Hanny Kusiak; (b) idea wznowienia książki Macieja Derlickiego pt. *Armia Krajowa. Powstańcze Oddziały Specjalne „Jerzyki”* (2016); zamierzenie podjęte przez Marię Kamińską oraz przewodniczącego Komisji Historycznej dr. hab. Mikołaja Madurowicza niestety zostało odłożone ad acta wskutek braku zainteresowania reedycją rzeczonyj książki ze strony Stowarzyszenia Pamięci Powstańczych Oddziałów Specjalnych „Jerzyki” Armii Krajowej i ich Komendanta płk. Jerzego Strzałkowskiego.

Część III

Sprawozdania oddziałów

4. Oddział Akademicki im. prof. Jana Zachwatowicza

4.1. Skład Zarządu Oddziału

- Hanna Kusiak — prezes;
- wakat — wiceprezes;
- Elżbieta Laszczka — sekretarz;
- Franciszek Trynka — skarbnik;
- Agnieszka Dzik — członek.

4.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Alicja Sikorska — przewodnicząca;
- Małgorzata Górecka — zastępca przewodniczącej;
- Hanna Kuzin — sekretarz.

4.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 23 członków, w tym 19 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto 3 członków, w tym 2 kobiety,
- skreślono z ewidencji 1 członka, w tym 1 kobietę.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 25 członków, w tym 20 kobiet.

4.4. Zebrania

W roku 2023 odbyło się:

- 1 walne zebranie członków oddziału — 12 września,
- 8 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

4.5. Działania merytoryczne

Aktywność członków Oddziału Akademickiego skupiała się w 2023 r. zarówno w cyklicznych wydarzeniach przygotowanych przez siebie, jak i przez Zarząd Główny TPW. Uczestniczyli również w istotnych przedsięwzięciach warszawianistycznych organizowanych przez inne oddziały oraz organizacje.

Wydarzenia i uroczystości zorganizowane przez Oddział Akademicki

1. Upamiętniające postać prof. Jana Zachwatowicza.

- 4 marca w 123. rocznicę urodzin prof. Jana Zachwatowicza przedstawiciele Oddziału złożyli symboliczną wiązanekę kwiatów wraz z szarfą ofiarodawców przy pomniku profesora na pl. Zamkowym;
- 19 sierpnia w 40. rocznicę śmierci odbył się Apel Pamięci i spacer: Jan Zachwatowicz in memoriam W trakcie uroczystości przedstawiciele Zarządu Głównego i oddziałów TPW złożyli wiązanki kwiatów i zapalili znicze na grobie prof. Jana Zachwatowicza na Starych Powązkach. Po zakończeniu uroczystości kol. Franciszek Trynka poprowadził zebranych szlakiem architektów pochowanych w najstarszej części cmentarza;
- 26 sierpnia działalność i zasługi profesora Jana Zachwatowicza promowane były na ogólnodostępnym spacerze po Starym Mieście. Spacer, z okazji Urodzin Starówki oraz wpisu Starówki na listę UNESCO, prowadził kol. Andrzej Kobierski. W trakcie uczestnicy otrzymali foldery o działalności profesora;
- Na spacerach warszawianistycznych organizowanych przez różne podmioty przewodnicy Oddziału podkreślali rolę prof. Jana Zachwatowicza w odbudowie Warszawy i zainteresowanym rozdawali ulotki.

2. Cykliczne spacery „Powązki od A do Z” — autorski projekt 6 spacerów oraz relacji na Facebooku kol. Franciszka Trynki.

18 lutego 2023 spacerem po najstarszej części Powązek uczcił Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego. 1 kwietnia 2023 r. spacer pt. „Powązki, jako galeria rzeźby cmentarnej” zakończył cykl 12 spacerów prowadzonych przez cały 2022 rok, w których udział oprócz członków Oddziału Akademickiego brali członkowie oddziałów TPW, Staromiejskiego, oraz KORT. Największą ilość udziałów w spacerach Franciszek Trynka nagroził książką „Moje Powązki” (edytorski pierwowzór wydania, o którym poniżej). Otrzymał je Wiesław Antoniewicz z oddziału Stare Miasto. Kolejne spacery zatytułowano „Znani nieodwiedzani” poświęcone były rejonom cmentarza nieodwiedzanym przez wycieczki. Część I, początek i koniec przy bramie nr 6 odbył się 27 maja i powtórzony 5 listopada. Część II, początek i koniec przy bramie nr 4 odbył się 25 czerwca, powtórzony 19 listopada. Kol. Franciszek Trynka jest autorem książki „Moje Powązki”. Jest ona owocem wielu lat jego zainteresowania najcenniejszą warszawską nekropolią, jej wydanie sam sfinansował. Książka ukazała się w połowie 2023 r. i spotkała się z dużym zainteresowaniem czytelników.

3. Wykłady w Ursynowskim Centrum Kultury „Alternatywy”. Oddział Akademicki nawiązał współpracę z UCK „Alternatywy” w zakresie upowszechniania informacji kulturalnych o Warszawie. W oparciu o porozumienie o partnerskiej współpracy przeprowadzone zostały przez członkinie Oddziału 3 ogólnodostępne wykłady:

- 11 lutego — 2023 — rok Stefana Starzyńskiego: rozwój Warszawy w latach 30. — kol. Maria Kamińska,

- 13 kwietnia — Geologiczne fundamenty Warszawy, czyli jak natura umożliwiła powstanie miasta — kol. Elżbieta Laszczka,
- 13 maja — Pustynia w Warszawie, czyli jakie tajemnice kryją podwarszawskie lasy — kol. Elżbieta Laszczka.

Wykłady cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców Warszawy. W każdym uczestniczyło ok. 60–80 osób. W ramach porozumienia UCK „Alternatywy” udostępnił bezpłatnie salę pn. „Darwin” na przeprowadzenie trzech zebrań zamkniętych Oddziału w dniach: 10 stycznia, 7 lutego i 13 kwietnia.

Dobra współpraca zaowocowała przeprowadzeniem przez kol. E. Laszczkę kolejnego wykładu w dniu 19 listopada pt.: „Jej Wysokość Królowa Wisła — żywotna arteria Warszawy”.

4. **Historia Oddziału Akademickiego.** Członkowie Oddziału odszukali informacje i przygotowali historię utworzenia i funkcjonowania Oddziału, która trwa 25 lat; utworzony został w 1998 r. przez studentów Uniwersytetu Warszawskiego, reaktywowany 4 czerwca 2013 r., a od 7 września 2021 r. jego patronem jest prof. Jan Zachwatowicz.
5. **Jubileusz 90. rocznicy urodzin dwojga członków TPW.** W 2023 r. dwoje członków TPW — kol. Teresa Kopycińska i kol. Jacek Augustyn Dobiecki — ukończyli 90. rok życia. Zarząd Główny TPW uhonorował kol. Teresę Kopycińską przyznaniem jej godności Honorowego Członka TPW. Oddział Akademicki poświęcił jej działalność w TPW listopadowe spotkanie. Kol. Jacek Dobiecki, który godnością Honorowego Członka TPW legitymuje się od kilku lat, a jego działalność wplata się w jubileusz 60 lat istnienia TPW, jako autor licznych opracowań o Warszawie, oczekuje, że opisana przez niego historia wspomnieniowa zostanie wydana przy pomocy TPW i służyć będzie przewodnikom warszawskim. Zarówno kol. Teresa Kopycińska, jak i kol. Jacek Dobiecki uhonorowani zostali okolicznościowymi wierszami autorstwa kol. Tadeusza Frysia.

Udział w wydarzeniach wynikających z kalendarza Zarządu Głównego TPW

- Apel Pamięci na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim z okazji rocznicy 32. rocznicy śmierci prof. Stanisława Lorentza przypadającej 15 marca. W uroczystości, która odbyła się 18 marca Oddział Akademicki reprezentowali: Hanna Kusiak i Franciszek Trynka;
- Apel Pamięci przy symbolicznym grobie prezydenta Stefana Starzyńskiego z okazji 84. rocznicy mianowania prezydenta Stefana Starzyńskiego na Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy przez gen. Waleriana Czumę. Uroczystość odbyła się 8 września, Oddział reprezentowany był przez Hannę Kusiak i Franciszka Trynkę;
- w jubileuszu 60-lecia Towarzystwa Przyjaciół Warszawy, który odbył się 6 czerwca w sali Zamku Królewskiego uczestniczyli: prezeska Hanna Kusiak, kol. Franciszek Trynka — odznaczony Odznaką Honorową Pamięci Prezydenta Stefana Starzyńskiego i kol. Teresa Kopycińska — uhonorowana nadaniem godności Członka Honorowego TPW.

Współpraca z innymi Oddziałami TPW, prace w Komisjach TPW i radach.

- W pracach Społecznego Komitetu Odbudowy Pomnika Wdzięczności Ameryce afiliowanego przy Zarządzie Głównym TPW uczestniczą: kol. kol.: Halina Niemiec — przewodnicząca, Hanna Kusiak — sekretarz, Andrzej Kwapisz i Tadeusz Fryś — członkowie. Dokooptowane zostały również kol. kol. Agnieszka Dzik i Małgorzata Górecka,
- w zebraniach Komisji Historycznej uczestniczą: kol. kol.: Halina Niemiec — zastępca przewodniczącego, Hanna Kusiak i Tadeusz Fryś,
- w pracach Stołecznej Rady Ochrony Dziedzictwa Kulturowego przy Prezydencie m.st. Warszawy udział bierze kol. Hanna Kusiak,
- w wykładach dr Beaty Michalec organizowanych w Muzeum Narodowym, a poświęconych prof. Stanisławowi Lorentzowi, Stefanowi Starzyńskiemu i 60-letniej historii TPW uczestniczyły kol. kol.: Hanna Kusiak i Halina Niemiec,
- w wybranych salonach przewodnickich organizowanych przez Oddział KORT w kawiarni „Jaś i Małgosia” uczestniczyli kol. kol. Maria Kamińska, Hanna Kusiak i Franciszek Trynka,
- członkowie Oddziału uczestniczyli w spotkaniach varsavianistycznych i obchodach 70-lecia Starówki (21–23 lipca), a także wykładach i spacerach poznawczych organizowanych przez: Muzeum Ziemi, Oddział Stare Miasto, Oddział KORT, Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków, Dom Spotkań z Historia oraz w cyklicznych spotkaniach pn. „Seminarium Warszawskie” (dostępne również on-line).

Hanna Kusiak

5. Oddział Anin

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

6. Oddział Bemowo

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

7. Oddział Białołęka

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

8. Oddział Centrum**8.1. Skład Zarządu Oddziału**

- Marianna Czech-Godlewska — prezes;

- Andrzej Wróblewski — wiceprezes;
- Maria Domżał — sekretarz;
- Halina Domżał-Zarzycka — skarbnik;
- Zofia Powązka-Zawadka — członek;
- Aleksandra Omięcka — członek.

8.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Józef Pachnik — przewodniczący;
- Aleksander Korzeniowski — członek;
- Lechomir Domaszewicz — członek.

8.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 32 członków.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 37 członków, w tym 25 kobiet.

8.4. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 2 walne zebrania członków — 29 marca, 31 maja,
- 5 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

8.5. Działania merytoryczne

Z uwagi na pandemię podjęto decyzję o zawieszeniu działalności Oddziału Centrum od marca 2020 r. Wznowiono ją w dniu 8 grudnia 2022 r. Okazało się, że w okresie pandemii wielu członków Oddziału zachorowało, a dwie osoby zmarły. Z uwagi na podeszły wiek część osób zrezygnowało, nie mogąc uczestniczyć w bieżącej działalności. W okresie pandemii chór „Starówka” nie funkcjonował, a poeci realizowali swą twórczość w domach. Również w tym okresie nie płacono składek i nie ponoszono żadnych wydatków.

Pierwsze zebranie Oddziału w 2023 r. odbyło się w dniu 17 marca. Było poprzedzone rozmowami (również telefonicznymi), jaki Prezes Zarządu Oddziału pani Marianna Czech-Godlewska przeprowadziła z członkami, pytając o stan zdrowia i o stanowisko odnośnie kontynuacji działalności.

W wyniku przeprowadzonych w czasie spotkania rozmów okazało się, że istnieje wola dalszej realizacji prac Oddziału. Wyraziło ją 17 osób.

Kolejne zebranie — sprawozdawczo-wyborcze — miało miejsce w dniu 29 marca. Wybrano nowy zarząd oddziału, do którego weszli:

- Marianna Czech-Godlewska — prezes,
- Andrzej Wróblewski — wiceprezes,
- Maria Domżał — sekretarz,

- Katarzyna Bortkun — skarbnik,
- Zofia Powązka-Zawadka — członek,
- Aleksandra Omięcka — członek.

W skład Komisji Rewizyjnej weszli:

- Józef Pachnik — przewodniczący,
- Andrzej Korzeniowski — członek,
- Lechomir Domaszewicz — członek.

Następne spotkanie odbyło się w dniu 26 kwietnia. Zebrani podjęli decyzję o wydaniu trzeciej antologii składającej się z utworów grupy poetyckiej Oddziału Centrum. Omówiono kryteria doboru wierszy do tej publikacji.

Kolejne walne zebranie członków oddziału miało miejsce w dniu 31 maja. Wybrana uprzednio na skarbnika p. Katarzyna Bortkun złożyła rezygnację ze sprawowania funkcji. Rezygnację przyjęto, a na nowego skarbnika wybrano panią Halinę Domżał-Zarzycką. Pani Bortkun stwierdziła, że nie widzi możliwości dalszego prowadzenia chóru, z uwagi na znaczne uszczuplenie osobowe, oraz swego członkostwa w Oddziale. Po przeprowadzonej rozmowie cofnęła decyzję o rezygnacji z członkostwa i postanowiła nadal prowadzić chór nawet w mniejszym składzie osobowym. Wybrano też troje delegatów na Walne Zgromadzenie Delegatów TPW (pp. Marianna Czech-Godlewska, Elżbieta Jakubowska, Rafał Krupa). Ustalono też, że wiersze do tomu poezji TPW Oddziału Centrum należy przysyłać do dnia 27 września.

Ostatnie spotkanie przed wakacjami odbyło się w dniu 28 czerwca. Omówiono stan prac nad tomem wierszy. Swoje utwory przekazały pp. Elżbieta Jakubowska i Katarzyna Bortkun.

Pierwsze zebranie po okresie wakacyjnym miało miejsce w dniu 27 września. Akces do Oddziału Centrum zgłosiła p. Krystyna Gottner, która została nowym członkiem Oddziału. Z uwagi na remont pomieszczeń w budynku przy pl. Zamkowym 10 ustalono, że następne spotkanie odbędzie się w dniu 29 listopada. Pani Marianna Czech-Godlewska przedstawiła zebrany historię działalności Oddziału Centrum. Ustalono, że każdy współautor tomu poezji dostarczy swój biogram i zdjęcie. Wiersze w formie elektronicznej powinny być przesłane na adres mailowy Prezesa Zarządu Oddziału.

Na spotkaniu w dniu 29 listopada p. Beata Tomecka przedstawiła obszerną informację o Krystynie Kraheleskiej, poetce i uczestniczce Powstania Warszawskiego. Omówiono bieżący stan opłaty składek. Przedyskutowano też propozycje tytułu planowanej książki.

Ustalono, że kolejne spotkanie odbędzie się w dniu 13 stycznia 2024 r. i będzie to spotkanie opłatkowe.

Andrzej Wróblewski

9. Oddział KORT

9.1. Skład Zarządu Oddziału

- Anna Świątek — prezes;
- wakat — wiceprezes;
- wakat — wiceprezes;
- Elżbieta Frankowska — sekretarz;
- Joanna Kaczmarczyk — skarbnik.

9.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Eugenia Nikołajewa — przewodniczący;
- Krystyna Bartos — zastępca;
- Marzena Baranowska — sekretarz.

9.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 34 członków, w tym 23 kobiety. W trakcie roku sprawozdawczego:

- nie przyjęto nowych członków,
- skreślono z ewidencji 6 członków, w tym 3 kobiety.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 28 członków, w tym 20 kobiet.

9.4. Zebrania

W roku 2023 odbyły się 4 nieprotokołowane zebrania zarządu oddziału, w tym dwa zebrania online.

9.5. Działania merytoryczne

1. **Salony przewodniczkie** — spotkania varsavianistyczne, na których były przedstawiane prezentacje przygotowane czy to przez członków Oddziału KORT, czy to przez zaproszonych gości. Spotkania w roku 2023 odbywały się w Klubokawiarni Jaś i Małgosia przy al. Jana Pawła II 57. W 2023 roku odbyło się 6 spotkań:

- „Literackie wędrówki po starej Warszawie”, spotkanie z Anną Bolecką na zaproszenie Niny Wolf. Spotkanie odbyło się 23 stycznia i zgromadziło 23 osoby,
- „Gwiazda w cieniu gwiazd. Literackie i radiowe życie Witolda Hulewicza”, spotkanie z Marią Kamińską działającą w Oddziale Akademickim. Spotkanie odbyło się 27 lutego i zgromadziło 10 osób,
- „Czucie i wiara czyli warszawskie duchy”, spotkanie autorskie Małgorzaty Karoliny Piekarskiej, pisarki, publicystki, na zaproszenie Michała Rybaka. Spotkanie odbyło się 20 marca i zgromadziło 21 osób

- „Opowieść o Olgierdzie Rutkowskim”, spotkanie z Jolantą Błaszczuk – Rutkowską i Olgierdem Rutkowskim. Spotkanie odbyło się 3 marca i zgromadziło 12 osób,
  - „Spotkanie autorskie z Ryszardem Stryeckim, artystą plastykiem”. Ryszard Stryeckki został zaproszony przez Ninę Wolf. Spotkanie odbyło się 15 maja i zgromadziło 24 osoby,
  - spotkanie varsavianistyczne o Jerzym Strzałkowskim – gościem specjalnym przybyłym na zaproszenie Marii Kamińskiej był Zdzisław Izydorcak. Spotkanie odbyło się 10 października i zgromadziło 9 osób.
2. **Spacery przewodnickie.** Spacery odbywały się we wskazane w ogłoszeniu soboty o godzinie 11. W roku 2023 odbyło się w sumie sześć spacerów:
- „Śladami »Lalki« i Bolesława Prusa” — prowadzenie Marzena Baranowska. Spacer odbył się 28 stycznia w śródmieściu i zgromadził 26 uczestników,
  - „Las Bielański na przywitanie wiosny” – prowadzenie Marlena i Robert Salwowsy. Spacer odbył się 25 marca, początek spaceru na Cmentarzu Włoskim przy ul. Marymonckiej 40, spacer zgromadził 26 osób,
  - „Starzy nieznajomi — opowieść o warszawskiej Starówce — prowadzenie Agnieszka Trepkowska. Spacer odbył się 1 kwietnia na Starym Mieście i zgromadził 34 uczestników,
  - „Łazienki Królewskie, historycznie i przyrodniczo” — prowadzenie Lidia Butowska. Spacer odbył się 25 czerwca w Łazienkach Królewskich i zgromadził 36 uczestników,
  - „Maria Curie-Skłodowska, znana i nieznana” — prowadzenie Marzena Baranowska. Spacer odbył się 21 października w Śródmieściu — początek przy Pałacu Staszica i zgromadził 18 uczestników
  - „Aktorskie Stare Powązki” — prowadzenie Rafał Dajbor. Spacer odbył się 18 listopada na Starych Powązkach i zgromadził 23 uczestników,
  - „Spacer adwentowy — Plac Grzybowski i kościół Wszystkich Świętych” — prowadzenie Agnieszka Trepkowska. Spacer odbył się 2 grudnia przy placu Grzybowski i zgromadził 26 uczestników.
3. **Szkolenia, oprowadzania dla członków Oddziału KORT i innych oddziałów TPW oraz osób zaprzyjaźnionych.** Oprowadzania odbywają się w różnych muzeach i ze względów formalnych są dostępne tylko dla ograniczonej liczby osób określonej regulaminami muzeów. Szkolenia/oprowadzania dotyczą zwykle wystaw czasowych, choć również mogą dotyczyć ekspozycji stałych. W roku 2023 odbyły się trzy takie oprowadzania:
- zwiedzanie wystawy czasowej „Przesilenie. Malarstwo Północy 1880–1910” — prowadzenie Anna Świątek. Zwiedzanie odbyło się 26 lutego w Muzeum Narodowym w Warszawie i zgromadziło 25 osób,
  - zwiedzanie wystawy „Miłość i obowiązek. Powstanie styczniowe 1863” — prowadzenie Anna Czekań, autorka wystawy. Zwiedzanie odbyło się 26 kwietnia w Pałacu pod Blachą i zgromadziła 25 osób,

— zwiedzanie wystawy „Mikołaj Kopernik i jego świat” — prowadzenie Anna Świątek.
Zwiedzanie odbyło się 25 czerwca w Zamku Królewskim i zgromadziło 21 osób.

4. **Spotkanie pt. „Postaw znicz na grobie powstańca”**. Spotkanie jest organizowane co rok, w dniu 1 sierpnia, w rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. Uczestnicy zapalają znicze na grobach powstańców. W roku 2023, spotkanie odbyło się na Cmentarzu Powązki Wojskowe. Z Oddziału KORT organizatorami byli: Rafał Dajbor, Kamila Gelert, Michał Rybak. Spotkanie zgromadziło 6 osób.
5. **Obchody 70. Urodzin Starówki**. Oddział uczestniczył również w obchodach 70. Urodzin Starówki, organizowanych przez Muzeum Warszawy w dniach 21–23 lipca 2023. W ramach działań Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaciół Warszawy, jako jednego z organizatorów, KORT, 22 lipca, przygotował grę miejską „Warszawscy obrońcy skarbów”. W grze wzięło udział 29 zespołów.

Anna Świątek, Joanna Kaczmarczyk

10. Oddział Miłośników Bródna

10.1. Skład Zarządu Oddziału

- Katarzyna Spoczyńska-Król — prezes;
- Paweł Michalec — wiceprezes;
- Krzysztof Miszewski — wiceprezes;
- Aneta Wyczółkowska — sekretarz;
- Zofia Baryczka — skarbnik;
- Jadwiga Rydzewska — członek.

10.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Henryka Barańska — przewodniczący;
- Jolanta Skwarek — zastępca przewodniczącego;
- Michał Krakowski — sekretarz.

10.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 47 członków, w tym 28 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto 8 członków, w tym 7 kobiet,
- skreślono z ewidencji 3 członków, w tym 3 kobiety.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 52 członków, w tym 32 kobiety.

10.4. Zebrania

W roku 2023 odbyło się 5 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

10.5. Działania merytoryczne

Inicjatywy Oddziału

1. Zorganizowanie cyklu spotkań pt. „Wieczory wspomnień” o inicjatywach, warsawianistach i osobach zasłużonych dla miasta:
  - Ryszard Szołwiński,
  - Paweł Elsztein,
  - Stanisław Lorentz,
  - historia Konkursu „Warszawa w kwiatach”,
  - Jan Pohoski
  - Stefan Starzyński
  - kolejarze i strażacy z Bródna
  - ks. Ignacy Jan Gołędzinowski.
2. Zorganizowanie na stacji metra Kondratowicza wystawy dla mieszkańców „»Konkurs Warszawa w kwiatach« — historia i dzień dzisiejszy”.
3. Zorganizowanie Dzielnicowego Podsumowania Konkursu „Warszawa w kwiatach”.
4. Publikowanie w mediach społecznościowych wojennych wspomnień zasłużonych członków naszego Oddziału: pułkownika Czesława Lewandowskiego i p. Leona Skórzewskiego.
5. Opieka nad grobami Powstańców Warszawskich oraz członków Oddziału, szczególnie przed rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego i przed Świętem Zmarłych.
6. Składanie kwiatów na grobach i przy tablicach pamiątkowych osób związanych z Bródnem, np. Ireny Sendlerowej, Elsnery, Wiecha, prof. Zachwatowicza, Tekli Bądarzewskiej, Jana Kobuszewskiego, Jana Olszewskiego, Pawła Elszteina.
7. Wpisanie do Wikipedii artykułu hasłowego o założycielu Oddziału — Ryszardzie Szołwińskim i rozpoczęcie starań o upamiętnienie tej postaci w przestrzeni publicznej.

Zaangażowanie w inicjatywy innych podmiotów

1. „Zakazane spacerzy”, Dom Kultury „Świt”: „Mało znane miejsca historycznego Nowego Bródna”, „Dawne pożary Pragi”, „Dotknięcie Mostu Kierbedzia”, „Las Bródnowski”.
2. 31. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Dom Kultury „Świt”.
3. „Spotkania z historią”, Szkoła Podstawowa nr 42: „Powstanie Styczniowe”, „Akcja pod Arsenalem”, „80. rocznica wybuchu powstania w Getcie”, „Dzień Zwycięstwa”, „Powstanie Warszawskie”, „Powstanie Listopadowe”.
4. Udział w miejskich i dzielnicowych uroczystościach patriotycznych.
5. Udział w uroczystościach związanych z 60. rocznicą powstania Towarzystwa Przyjaciół Warszawy i innych uroczystościach organizowanych przez TPW.
6. Zaangażowanie w Konkurs „Warszawa w kwiatach”.

Współpraca z organizacjami i instytucjami

Zarząd Główny TPW, Zarząd i Rada Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy, Spółdzielnia Mieszkaniowa Bródno, Młodzieżowa Rada Dzielnicy Targówek, Rada Seniorów, Społeczna Rada Kombatantka, Dzielnicowa Komisja Dialogu Społecznego, Fundacja Pomoc Potrzebującym, Szkoła Podstawowa nr 42, Muzeum Niepodległości, Dom Kultury „Świt”, Biblioteka Publiczna Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy, Zarządem Zieleni Warszawy.

Katarzyna Spoczyńska-Król

11. Oddział Nauczycielski

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

12. Oddział Powiśle

12.1. Skład Zarządu Oddziału

- Elżbieta Wolffgram — prezes;
- Mariola Bujak — wiceprezes;
- Cecylia Melnik — wiceprezes;
- Anna Kliczkowska — sekretarz;
- Elżbieta Domańska — skarbnik;
- Paweł Leszczyński — członek.

12.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Władysław Terlecki — przewodniczący;
- Jadwiga Kowejsza — zastępca przewodniczącego;
- Beata Tomecka — sekretarz.

12.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 41 członków, w tym 31 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto 4 członków, w tym 2 kobiety,
- skreślono z ewidencji 20 członków, w tym 16 kobiet.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 25 członków, w tym 17 kobiet.

12.4. Zebrania

W roku 2023 odbyło się:

- 1 walne zebranie członków oddziału — 17 października,

— 8 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

12.5. Działania merytoryczne

1. Dalszy ciąg — Porządkowanie dokumentacji po kombatantach — powstańcach warszawskich Koła nr 20 Elektrowni Warszawskiej; przekazanie dokumentacji do Archiwum Akt Nowych i ostateczna likwidacja biura Kombatantów Koła nr 20.
2. Przygotowanie i wydruk zeszytu nr 10 „O Powiślu trochę więcej”, pt: „Biały mercedes na Solcu”.
3. Przygotowanie i organizacja imprezy jubileuszowej Oddziału Powiśle — 55-lecie — „Jubileusz na Powiślu”, podczas której uczestnicy otrzymali pozycję, pt. „Biały mercedes na Powiślu”.
4. Przygotowanie i wydruk numeru specjalnego „Na Powiślu” poświęconego zmarłej wiceprezes Zarządu Głównego — Marii Marzenie Grochowskiej (egzemplarz specjalny otrzymali uczestnicy jubileuszu z racji 60-lecia TPW).
5. Opracowanie do wydruku czasopisma „Na Powiślu” nr 58–59.
6. Reorganizacja biura Oddziału Powiśle z powodu otrzymania od PGNiG mebli używanych wcześniej przez Kombatantów Koła nr 20 w ich siedzibie na Siekierkach; uporządkowanie i skatalogowanie dokumentów archiwalnych Oddziału Powiśle.
7. Opieka i prezentacja gabinetu Bohdana Grzymały-Siedleckiego
8. Czynny udział 2 członków Oddziału Powiśle w pracach Komisji Statutowej
9. Udział delegacji w uroczystościach przy symbolicznym grobie Prezydenta S. Starzyńskiego na Powązkach i S. Lorenza na cmentarzu przy ul. Młynarskiej
10. Udział przedstawicieli Oddziału Powiśle TPW w uroczystościach rocznicowych przy pomniku TON na Powiślu.

Mariola Bujak

13. Oddział Sadyba-Wilanów

13.1. Skład Zarządu Oddziału

- Artur Buczyński — prezes;
- Ewa Sadowska — wiceprezes;
- Elżbieta Nowik — wiceprezes;
- Agnieszka Borowa — sekretarz;
- Karolina Krzemień — skarbnik;
- Aleksandra Napiórkowska — członek.

13.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Ewelina Jankowska — przewodniczący;

- Robert Woźniak — zastępca przewodniczącego;
- Wiesław Rybarczyk — sekretarz;
- Bożena Laskowska — członek.

13.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 24 członków, w tym 22 kobiety. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto 8 członków, w tym 6 kobiet,
- nie skreślono z ewidencji żadnego członka.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 32 członków, w tym 28 kobiet.

13.4. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 2 walne zebrania członków oddziału — 7 marca, 11 października,
- 4 protokołowane zebrania zarządu oddziału.

13.5. Działania merytoryczne

1. Spacery po Warszawie:

- Dawne zakłady Platerów Norblina
- Dawne Browary Warszawskie
- Plac Europejski
- Elektrownia Powiśle
- Stara Praga (Cykl: „Nowe życie starych fabryk, czyli niezwykle łączenie starego z nowym”)
- Spacer historyczno-dendrologiczny ”Park SGGW na Ursynowie – „ludzie i drzewa”.

2. Spotkanie w Powsinie 29 czerwca 2023

3. Spotkanie Świąteczne 11 grudnia Willa Intrata oraz wykład „Obrzędy Bożonarodzeniowe na Urzeczcu”.

Agnieszka Borowa

14. Oddział Stare Miasto

14.1. Skład Zarządu Oddziału

- Sebastian Lenart — prezes;
- Maria Tulo-Dziewulska — wiceprezes;
- Bożena Racięcka — wiceprezes;
- Edyta Borowa — sekretarz;

- Dorota Koć — skarbnik;
- Anna Majewska — członek;
- Agnieszka Martyka-Grudzień — członek;
- Danuta Tańska — członek;
- Hanna Zabłocka — członek.

14.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Wiesław Antoniewicz — przewodniczący;
- Dorota Szymańska — zastępca;
- Cezary Warś — sekretarz.

14.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 58 członków, w tym 36 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto 2 członków, w tym 1 kobietę,
- skreślono z ewidencji 17 członków, w tym 13 kobiet.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 43 członków, w tym 24 kobiety.

14.4. Członkowie wspierający

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 4 członków wspierających:

- Towarzystwo Przyjaciół Śląska,
- Towarzystwo Byłych Wychowanców Gimnazjum Pod Wezwaniem św. Wojciecha d. Szkoły W. Górskiego,
- „Bibliodrama” Szkoła Improwizacji Impromania,
- Firma „Kamaja Jacek Racięcki”.

14.5. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 2 walne zebrania członków oddziału,
- 6 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

14.6. Działania merytoryczne

Spotkania w siedzibie Oddziału

1. **Spotkania świąteczne.** To idealny moment, aby w codziennym biegu na moment się zatrzymać, uśmiechnąć do siebie, znaleźć czas na rozmowę i świąteczne życzenia.
  - 30 marca odbyło się spotkanie wielkanocne członków Oddziału z udziałem zaproszonych gości,

- 16 grudnia odbyło się spotkanie opłatkowe członków Oddziału z udziałem zaproszonych gości,
  - 28 grudnia odbyło się spotkanie noworoczne członków Oddziału.
2. **Spotkania czwartkowe.** Spotkania zainaugurowane w październiku 2022 r., w ostatnie czwartki miesiąca o 17.00, by przy kawie i herbacie, po prostu porozmawiać. Na te spotkania zapraszamy także osoby nienależące do TPW. W 2023 r. kilka spotkań było tematycznych lub też gościliśmy osoby z zewnątrz:
- 23 lutego — wiodącym tematem spotkania była rozmowa o pomysłach na pracę naszego Oddziału w bliższej i dalszej przyszłości.
  - 27 kwietnia — Hanna Nowakowska — prezes Fundacji „Cultura Memoriae”, przedstawiła nam książkę Wandy Kiedrzyńskiej (1901–1985) „Ravensbrück, kobiecy obóz koncentracyjny” wydaną przez Fundację w 2019 r.
  - 25 maja — dyskutowaliśmy o „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rejonu Starego Miasta”. Moderatorem dyskusji był Stefan Fuglewicz — wiceprezes Oddziału Warszawskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości
  - 28 września — dwaj nasi koledzy — Wiesław Antoniewicz i Cezary Warś, pokazali nam Stare Miasto uchwycone okiem aparatu fotograficznego.
  - 26 października — gościliśmy członków Związku Sybiraków z koła Warszawa- Ochota. Panie Lucynka, Krysia, które były naocznymi świadkami wywózki Polaków i Ela — potomkini Sybiraków, opowiedziały nam Swoje historie.
  - 30 listopada — Maria Tulo-Dziewulska przedstawiła historię konkursu konkursu „Warszawa w Kwiatkach i Zieleni”.

Krzewienie postaw patriotycznych.

Ważnym kierunkiem pracy Oddziału jest krzewienie postaw patriotycznych, służących identyfikacji narodowej i kulturowej. Wyrazem takiej postawy jest liczny udział członków Oddziału w uroczystościach i wydarzeniach patriotycznych.

1. Oddział od 1965 roku opiekuje się tablicą pamięci ofiar niemieckiej zbrodni na rannych powstańcach w szpitalu polowym „Pod Krzywą Latarnią” w piwnicy domu przy ul. Podwale 25. Od lat osobą odpowiedzialną w Zarządzie za tablicę jest koleżanka Bożena Racięcka.
2. Członkowie Oddziału biorą udział we wszystkich wydarzeniach poświęconych pamięci prof. Stanisława Lorentza, m.in. braliśmy udział w uroczystym apelu przy Jego grobie na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim organizowanym przez Zarząd Główny TPW (18 marca) oraz prelekcjach dr B. Michalec Jemu poświęconych,
3. Drugą ważną dla nas postacią jest Stefan Starzyński. Wzięliśmy m.in. udział w uroczystościach 130 rocznicy urodzin S. Starzyńskiego organizowanych przez Muzeum Niepodległości (19 sierpnia), w uroczystościach poświęcone 84. Rocznicy wyboru Prezydenta Stefana Starzyńskiego na stanowisko Komisarza Cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy (8 września).

4. 1 sierpnia liczna grupa członków Oddziału brała udział w uroczystościach w Rocznicę Wybuchu Powstania Warszawskiego.
5. 13 sierpnia „Dzień Pamięci Starówki” w uroczystościach przy pomniku na ul. Podwale brała udział oficjalna delegacja Oddziału.
6. 13 sierpnia i 2 września delegacja Oddziału Stare Miasto złożyła kwiaty i zapaliła znicze pod tablicą pamięci na elewacji domu Podwale 25, gdzie mieścił się powstańczy szpital polowy „Pod Krzywą Latarnią”.
7. 26 sierpnia przedstawiciele Oddziału wzięli udział w uroczystościach upamiętnienia poległych członków Sztabu AL podczas Powstania Warszawskiego przy ul. Freta 16.
8. 14 września przedstawiciel Oddziału wziął udział w uroczystościach przy Pomniku Kościuszkowców upamiętniających 78. Rocznicę wyzwolenia Pragi w 1944 r.
9. Kilkoro naszych koleżanek i kolegów aktywnie działa w Stowarzyszeniu Pamięci Powstania Warszawskiego 1944 r., z którym współpracujemy od chwili jego powstania w 2004 r.
10. W ramach współpracy z Muzeum Niepodległości członkowie Oddziału biorą udział w wydarzeniach w Pałacu Radziwiłłów, spotkaniach na Pawiaku i w Cytadeli, sesjach naukowych czy też w promocjach wydawnictw Muzeum.

Praca na rzecz Starego i Nowego Miasta.

Ważnym kierunkiem pracy Oddziału jest chronienie wszelkich postaci dziedzictwa kulturowego Starego i Nowego Miasta, ich ruchomych i nieruchomych zabytków materialnych oraz zabytków niematerialnych. Praca ta polegała na reagowaniu na wszelkie zmiany na tym obszarze, jej przykładem było włączenie się dyskusji nad „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rejonu Starego Miasta”.

1. W celu skutecznego oddziaływania, Oddział współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na Starówce. W 2020 r. nawiązaliśmy ścisłą współpracę z Radą Osiedla Staromiejskiego. Przejawem tej współpracy był liczny udział członków naszego Oddziału w Spotkaniu Noworocznym w siedzibie Rady Osiedla, które odbyło się 10 stycznia 2023 r. oraz wspólna praca nad „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rejonu Starego Miasta” w maju 2023 r.
2. Znakomicie układa się współpraca z Zarządem Dzielnicy Śródmieście. Zarząd Dzielnicy przekazał nam nieodpłatnie sprzęt komputerowy, co znacznie ułatwia nam pracę. Od 2020 r. cieszymy się także z corocznego grantu Dzielnicy na nasze spotkania warszawianistyczne (poprzez Fundację Bez Wizy). Burmistrz Śródmieścia Aleksander Ferens przystąpił do naszego oddziału TPW i regularnie uczestniczy w naszych zebraniach.
3. Bardzo dobrze układa się współpraca z Biblioteką Publiczną Dzielnicy Śródmieście przy ul. Świętojańskiej 5. Biblioteka m.in. nieodpłatnie użycza nam „Piwnicę pod Regałami” na nasze spotkania warszawianistyczne.
4. Członkowie Oddziału włączyli się do prac przygotowawczych oraz wzięli liczny udział w imprezie „Urodziny Starówki” organizowanej dla uczczenia Odbudowy Starówki

(22.VII). Głównym organizatorem i koordynatorem „Urodzin” było Muzeum Warszawy.

5. Ostatnio podjęliśmy współpracę z Oddziałem Warszawskim Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości. 25 maja w naszej siedzibie odbyliśmy wspólną dyskusję nad „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rejonu Starego Miasta”.
6. Dużo uwagi poświęcamy propagowaniu historii Starego i Nowego Miasta. Temu służą m.in. organizowane w „Piwnicy pod Regałami” spotkania warszawianistyczne pt. „Dwaj Panowie po spacerze” (przygotowane z inicjatywy naszego Oddziału), czyli 10 gawęd Panów Andrzeja Sołtana i Sebastiana Lenarta (członka naszego Oddziału). W sumie w ramach cyklu odbyło się 37 gawęd w latach 2020–2023. W 2023 r. panowie przedstawili życie codzienne mieszkańców Starej Warszawy:
  - 13 kwietnia — „Czy mury obronne służyły tylko do obrony?”,
  - 11 maja — „Jak przeprawiano się przez Wisłę? Od brodu do mostu Śląsko-Dąbrowskiego”,
  - 18 maja — „Kramy, bazary, targowiska... — czyli handel w Starej Warszawie”,
  - 1 czerwca — „Czystość i higiena w Starej Warszawie”,
  - 5 października — „Służba zdrowia w dawnej Warszawie”,
  - 12 października — „Czy Stara Warszawa była miastem bezpiecznym”,
  - 19 października — „Jak mieszkali mieszczanie? — Wygląd i wyposażenie mieszkań”,
  - 9 listopada — „Życie towarzyskie — salony, karczmy, szynki, kawiarnie...”,
  - 23 listopada — „Od plebsu po najbogatszych mieszczan — możliwości i potrzeby edukacyjne”,
  - 14 grudnia — „Książka w Starej Warszawie”.

Zadbaliśmy o odpowiednią reklamę spotkań: plakat, 300 ulotek, reklama na Facebooku. Spotkania zostały nagrane i będą udostępnione na stronie Fundacji Bez Wizy. Organizatorem spotkań była Fundacja bez Wizy, a Oddział nasz był współorganizatorem tych spotkań. Spotkania były finansowane przez Zarząd Dzielnicy Śródmieście

Wizyty turystyczne w lokalu.

Nasza siedziba, to autentyczne pomieszczenie z gotyckim sklepieniem, które jako jedno z nielicznych przetrwało ciężkie walki podczas Powstania Warszawskiego w 1944 roku. Staramy się zainteresować naszym lokalem przewodników warszawskich.

1. Od kilku lat Oddział współpracuje z firmą turystyczną „Adventure Warsaw” — nasz lokal jest jednym z punktów na trasie gry miejskiej o Starej Warszawie adresowanej do turystów zagranicznych. W 2023 roku 3-krotnie gościliśmy uczestników gry.
2. Współpracujemy także z Biurem Usług Turystycznych „Wiedza” Wiesławy Dłubak-Bełdyckiej. Efektem tej współpracy była wizyta w naszym lokalu dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Cypriana Kamila Norwida (13 marca).

Warszawa w kwiatach.

1. 17–18 czerwca w ramach Dni Ogrodów Zamku Królewskiego czynne było stoisko informacyjne 40. Konkursu „Warszawa w kwiatach”. Dyżury w stoisku pełnili kol. Wiesław Antoniewicz, Dorota Szymańska i Maria Tulo-Dziewulska.
2. Kol. Beata Michalec była przewodniczącą Komisji Konkursowej 40. Konkursu „Warszawa w kwiatach” organizowanego przez Zarząd Zieleni m.st. Warszawy i Zarząd Główny TPW. Niestety wśród tegorocznych laureatów nie było nikogo z naszych sąsiadów ze Starego i Nowego Miasta.
3. 27 sierpnia odbył się Finał 40. Konkursu „Warszawa w kwiatach” — piknik w Multimediałnym Parku Fontann. W pikniku wzięli udział przedstawiciele naszego Oddziału.
4. 30 listopada — Maria Tulo-Dziewulska, nasza specjalistka od konkursu „Warszawa w kwiatach”, przedstawiła w naszej siedzibie historię konkursu. Po prezentacji odbyła się dyskusja, w której podkreślono, że w ostatnich latach rola TPW w konkursie jest marginalizowana. Oddziały TPW nie bardzo mogą się odnaleźć w nowej formule, stąd niektóre Oddziały organizują własne konkursy. Ponadto komputerowy system zgłoszeń eliminuje osoby starsze.

Sebastian Lenart

15. Oddział Tarchomin

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

16. Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zacisze

16.1. Skład Zarządu Oddziału

- Aleksandra Stelmach-Ossowska — prezes;
- Katarzyna Górską-Manczenko — wiceprezes;
- wakat — wiceprezes;
- Jolanta Szymczak — sekretarz;
- Elżbieta Sobiecka — skarbnik.

16.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Elżbieta Cieślak — przewodnicząca;
- Krzysztof Chmarra — zastępca przewodniczącej;
- Wiesława Dziklińska — członek.

16.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 13 członków, w tym 12 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- nie przyjęto nowych członków,
- skreślono z ewidencji 1 członka, w tym 1 kobietę.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 12 członków, w tym 11 kobiet.

16.4. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 1 walne zebranie członków oddziału — 18 września,
- 1 protokołowane zebranie zarządu oddziału.

16.5. Działania merytoryczne

Styczeń. Organizator w partnerstwie z DK Zacisze, Centrum Kultury i Aktywności w Dzielnicy Targówek, Szkoła Podstawowa nr 58. Spacerzy były objęte patronatem Burmistrza dzielnicy Targówek.

- Spacer z kolędnikami po Zaciszu.
- Spacer z kolędnikami po Targówku Fabrycznym.

W każdym spacerze wzięło udział około 50 osób — mieszkańców. Celem spacerów jest tworzenie lokalnej tradycji i sąsiedzkiej społeczności.

Podczas wydarzeń rozpoczęliśmy wraz z mieszkańcami tworzenie bazy zdjęć Ku Pamięci dokumentujących życie Targówka w kategoriach: życie ulicy, krajobraz/przyroda, budynki, moda/sztuka/design, kultura i tożsamość, reklama, wydarzenie lokalne. Zdjęcia są publikowane na profilu FB oddziału.

Kwiecień.

1. Rozpoczęcie zbierania materiałów do trzeciej Geo-Ścieżki tym razem po Targówku Mieszkaniowym. Oddział był partnerem w projekcie. Naszym zadaniem było przygotowanie materiału do treści skrytek. Przeprowadziliśmy spotkania z mieszkańcami tej części dzielnicy. Nawiązaliśmy współpracę z RSM Praga w zakresie archiwum spółdzielni oraz z Stowarzyszeniem Kolejka Marecka. Praca nad projektem Geo-Mieszkaniowy trwała od kwietnia do czerwca.
2. W ramach promocji konkursu Warszawa w Kwiatkach napisaliśmy artykuł do gazety spółdzielni RSM Praga promujący i zachęcający do udziału w konkursie oraz do miejskiego ogrodnictwa. Gazeta trafiła do każdego mieszkańca spółdzielni.
3. Podczas rodzinnego festynu w parafii Zmartwychwstania Pańskiego na Targówku Fabrycznym przedstawiliśmy mieszkańcom i zaprosiliśmy do współtworzenia projektu Historia Znikania.

W ramach projektu w oparciu o wywiady z mieszkańcami nagraliśmy materiał opowiadający o dzielnicy która na skutek planowych wysiedleń i wyburzeń całkowicie zmieniła swój charakter. W pracy opieraliśmy się na zdjęciach lotniczych z lat 1944–1965 zakupionych z Archiwum Wojskowego.

Do końca roku 2023 powstało 10 wywiadów (każdy około godziny) wraz z transkrypcjami i opracowaniem tekstu. Mieszkańcy wyrazili zgodę na użycie do tworzenia dalszego materiału unikalnych zdjęć z ich rodzinnych albumów. Nawiązaliśmy współpracę z wydziałem Geodezji i Katastru m.st. Warszawy w zakresie pozyskania i wcześniejszej digitalizacji map ulic Targówka Fabrycznego z lat 60. XX w. oraz szkiców poszczególnych ulic z lat 40. XX w. wraz oznaczeniem istniejących w tamtym okresie budynków.

Czerwiec. Przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów plastycznych z motywem przewodnim związanym z Warszawą dla uczestników Igrzysk Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnościami. Można było wykonać kolorowanki-wyklejanki inspirowane konkursem Warszawa w kwiatach . Wyklejanki przygotował dla nas Zarząd Zieleni.

Działania w ramach promocji Konkursu Warszawa w Kwiatach:

1. Ogródki działkowe na terenie: Zacisza (3) , Targówka Fabrycznego (1), Targówka Mieszkaniowego (1) — przygotowanie materiałów do wewnętrznej komunikacji Zarządu poszczególnych ogrodów z Działkowcami (poczta e-mail, profile na FB). Kolportaż plakatów uzyskanych z ZZ. Propozycja utworzenia mobilnych punktów przez członków oddziału pomagających działkowcom w wysłaniu zgłoszenia.
2. Rozmowy z mieszkańcami informujące o konkursie i zachęcające do zgłoszeń oraz komunikaty przez profil FB.
3. Przygotowanie zdjęć i wysyłanie zdjęć ogrodów w których poproszono nas o pomoc.

Wrzesień. Inauguracja podczas spaceru z przewodnikiem trzeciej ścieżki geo-cachingowej Geo-Mieszkaniowy.

Październik. Wraz z Oddziałem Miłośników Bródna przygotowanie i przeprowadzenie dzielnicowego podsumowania konkursu Warszawa w Kwiatach.

Uczestnictwo w spacerze przypominającym pierwszą utworzoną geo-ścieżkę czyli Geo-Zacisze.

Spotkanie i prezentacja dla członków 15 Koła Seniorów pokazująca efekty naszej pracy nad geo-ścieżką po Targówku Mieszkaniowym. Ścieżki Geo powstają m.in. w oparciu o rozmowy z Mieszkańcami którzy dzielą się z nami swoimi wspomnieniami i opowieściami rodzinnymi. Dzięki temu tworzone treści nabierają żywego charakteru. Spotkanie było możliwością uzyskania informacji od seniorów jaka jest ich opinia na temat takiego sposobu prezentowania historii jaką są ścieżki geo-cache oraz próbą uzyskania opinii czy seniorów historie lokalne są dla nich interesujące.

Listopad. Udział członków oddziału w kweście Ratujemy Zabytki Powązek.

Grudzień.

1. Pismo do Muzeum Pragi z przedstawieniem projektu Historia Znikania oraz pytaniem i prośbą o objęcie projektu patronatem Muzeum.

2. Rozpoczęcie przygotowań do drugiej edycji Spaceru Kołędników (7 stycznia 2024 r.) którego oddział jest organizatorem w partnerstwie z DK Zacisze.
- przygotowanie materiałów reklamowych m.in. plakatów,
  - pozyskanie patronatu Burmistrza Dzielnicy Targówek oraz Przewodniczącego Rady Dzielnicy Targówek,
  - działanie promocyjne — udział wraz przedstawicielem DK Zacisze w wywiadzie radiowym (Polskie Radio RDC).

Aleksandra Stelmach-Osowska

17. Oddział Ursus

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

18. Oddział Ursynów

Oddział nie dopełnił obowiązku sprawozdawczego za rok 2023.

19. Oddział Żoliborz-Bielany

19.1. Skład Zarządu Oddziału

- Elżbieta Zakrzewska — prezes;
- Adam Kalinowski — wiceprezes;
- Anna Gawor — wiceprezes;
- Bogusław Falicki — sekretarz;
- Bogusława Baszun — skarbnik.

19.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Radosław Stępnik — przewodniczący;
- Jadwiga Godlewska — zastępca przewodniczącego;
- Janusz Litwiniec — członek.

19.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 28 członków, w tym 13 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- przyjęto do oddziału 7 członków, w tym 7 kobiet,
- skreślono z ewidencji 4 członków, w tym 2 kobiety.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 31 członków, w tym 18 kobiet.

19.4. Członkowie wspierający

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 2 członków wspierających:

- Firma „Byś” Wojciech Byśkiniewicz,
- Huta ArcelorMittal Warszawa Sp. z o.o.

19.5. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 1 walne zebranie członków oddziału — 25 września,
- 4 protokołowane zebrania zarządu oddziału.

19.6. Działania merytoryczne

1. 15 stycznia — Nasze wspólne kolędowanie.
2. 13 lutego — Upamiętnienie rocznicy śmierci Hanki Czaki.
3. 4 marca — Prezentacja słowno-muzyczna „Mój Kijów”.
4. 22 marca — Współorganizacja slamu poetyckiego „Liryczny transatlantyk”.
5. 4 kwietnia — Składanie kwiatów na grobie prof. Stanisława Lorentza.
6. 7 kwietnia — Partner wieczoru poetyckiego sonet dawnych w ramach Światowych Dni Poezji UNESCO.
7. 13 kwietnia — Warsztaty fotografii plenerowej.
8. 20 kwietnia — Podróż do świata Majów — spotkanie z autorką książek podróżniczych.
9. 24 kwietnia — Spotkanie z dr hab. Anna Malewską-Szałygin.
10. 5 czerwca — Udział w pikniku „Otwieramy Żoliborz”.
11. 14.06.2023 „Dziedzictwo przyrodnicze naszych przodków” – prelekcja
12. 29.07.2023 Złożenie kwiatów pod pomnikiem żołnierzy Żywiciela
13. 4 sierpnia — Złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą śmierć K.K.Baczyńskiego.
14. 11 września — Czytanie fragmentów powieści „Nad Niemnem” w ramach narodowego czytania.
15. 22 września — Nasze spotkanie jubileuszowe.
16. 25 września — Warsztaty — międzypokoleniowe dzierganie.
17. 22 października — Partner Słowiańskiego Slamu Poetyckiego w ramach Festiwalu Poezji Słowiańskiej.
18. 11 listopada — Złożenie kwiatów pod pamiątkowym kamieniem w Parku Żeromskiego z okazji Święta Niepodległości.
19. 19 listopada — Śpiewanki patriotyczne.
20. 26 listopada — Partner Koncertu „Na Litewską Nutę”.
21. 15 grudnia — Spotkanie (przed)wigilijne.

20. Towarzystwo Przyjaciół Pragi — Oddział TPW

20.1. Skład Zarządu Oddziału

- Waldemar Klimek — prezes;
- Janusz Owsiany — wiceprezes;
- Robert Bąbik — wiceprezes;
- Wanda Lis — sekretarz;
- Bartłomiej Batkowski — skarbnik;
- Dorota Czajkowska — członek;
- Anna Wąsik — członek.

20.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- Grażyna Anioł — przewodnicząca;
- wakat — zastępca przewodniczącego;
- Ewa Kiwerska — sekretarz.

20.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 53 członków, w tym 29 kobiet. W trakcie roku sprawozdawczego:

- nie przyjęto nowych członków,
- skreślono z ewidencji 2 członków.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 51 członków, w tym 29 kobiet.

20.4. Zebrania

W roku 2023 odbyły się:

- 2 walne zebrania członków oddziału — ostatnie 7 grudnia,
- 8 protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

20.5. Działania merytoryczne

1. Uczestnictwo w uroczystościach państwowych i lokalnych (składanie kwiatów i wystąpienia ze sztandarem Towarzystwa Przyjaciół Warszawy):
  - rocznica zamachu na Franza Kutschere, Tablica na moście Śląsko-Dąbrowskim oraz tablica przy szpitalu Praskim,
  - rocznica śmierci prof. Stanisława Lorentza na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim,
  - rocznica śmierci gen. Józefa Hallera, Plac Hallera,
  - rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego, Pomnik Gloria Victis,

- tablica upamiętniająca Antoniego Żurowskiego, komendanta Obwodu VI — Praga.
Kamień na skwerze Antoniego Żurowskiego,
- rocznica śmierci prezydenta Stefana Starzyńskiego,
- 227. rocznica Rzezi Pragi,
- 2. Uczestnictwo w wolontariacie przy Domu Wsparcia dla Powstańców Warszawskich.
- 3. Organizacja gry miejskiej „Powstanie Warszawskie na Pradze”.
- 4. Uczestnictwo w grze miejskiej „Szlakiem żołnierzy batalionów ”Zośka” i ”Parasol” oraz „Odbicie koszar przy ul. 11 Listopada”.
- 5. Organizacja koncertów Praskich Małmazyj:
  - Koncert „Praga to Ty i ja”,
  - „Powstanie Warszawskie na Pradze”,
  - „Ojcu Świętemu śpiewajmy”,
  - Organizacja wieczoru adwentowego — obrzędy, kupały i pieśni.

Bartłomiej Batkowski

21. Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddział TPW

21.1. Skład Zarządu Oddziału

- Krystyna Gott — prezes;
- Tomasz Jackowski — wiceprezes;
- wakat — wiceprezes;
- Małgorzata Rynkiewicz — sekretarz;
- Ewa Korycińska — skarbnik.

21.2. Skład Komisji Rewizyjnej Oddziału

- wakat — przewodnicząca;
- wakat — zastępca przewodniczącego;
- Joanna Jackowska (nieobecna) — sekretarz.

21.3. Członkowie

Wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. oddział liczył 30 członków, w tym 22 kobiety. W trakcie roku sprawozdawczego:

- nie przyjęto nowych członków,
- skreślono z ewidencji 9 członków, w tym 5 kobiet.

Na koniec okresu sprawozdawczego, w dniu 31 grudnia 2023 r. oddział liczył 21 członków, w tym 18 kobiet.

21.4. Zebrania

W roku 2023 nie było walnych zebrań członków oddziału ani protokołowanych zebrań zarządu oddziału.

21.5. Działania merytoryczne

Sztandarowym przedsięwzięciem Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy — Oddziału TPW jest organizacja konkursu „Saska Kępa w kwiatkach”. Corocznie konkurs przysparza ok. 15 nowych ukwieceń.

Równorzędnych Laureatów konkursu jest ca. 65–75 ukwieceń każdego roku. Organizacja konkursu jest bardzo pracochłonnym — kilkumiesięcznym zadaniem (6–7 miesięcy). Od momentu wyszukania obiektu — wykonanie serwisu fotograficznego wraz ze zgodą piśmenną właściciela obiektu na szeregu dokumentach zgodnych z wymaganiami RODO jest pracochłonne i czasochłonne. Kolejne zadania szeregu osób dotyczyły projektów druków konkursowych (zaproszenia, dyplomy, ulotki, plakaty). Uruchomienie akcji reklamowych na Facebooku, w lokalnej prasie oraz kolportaż ulotek konkursowych wraz z rozbudowaną akcją online. Kolejnym zadaniem jest wyszukanie i zakup nagród, opracowanie we własnym zakresie scenariusza zakończenia konkursu, czyli galę zakończenia z własną scenografią wydarzenia. Towarzystwo bierze udział we wszystkich wydarzeniach proekologicznych i obywatelskich na terenie Saskiej Kępy łącznie z akcjami pomocowymi na rzecz Ukraińców — m.in. transport na terenie Polski, rozwożenie osób i zwierząt i tym podobne akcje humanitarne.

Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy jest również współorganizatorem Sąsiedzkiej Wymiany Roślin, jak również Dzielni na Saskiej Kępie, czy rozpropagowania i współorganizowania akcji sadzenia bzów. Częste spotkania z mieszkańcami powodują rozpoznawalność Towarzystwa, a z drugiej strony świadomość problemów bieżących spraw dzielnicy.

Prace organizacyjne konkursu zajmują ok. 6–7 miesięcy. Od momentu wyszukania obiektu, wykonania serwisu fotograficznego, uzyskania zgody właścicieli obiektów zgodnie z RODO. Kolejno: uruchomienie akcji reklamowo-propagandowej na Facebooku i w lokalnej prasie — druk ulotek, zaproszeń i dyplomów — zakup nagród, opracowanie scenariusza gali zakończenia konkursu. Z reguły nagradzanych jest corocznie 70–80 laureatów. Rosnąca liczba ukwieceń na Saskiej Kępie jest dowodem na rosnące inicjatywy obywatelskie.

Prezes Towarzystwa Przyjaciół Saskiej Kępy jest członkiem Zespołu powołanego przez Burmistrza Pragi-Południe — Tomasza Kucharskiego ws. organizacji zmian w ruchu i parkowania na Saskiej Kępie. Popularyzowanie akcji informacyjnych, kolportowanie ankiet sondujących opinie mieszkańców, propagowanie nowych rozwiązań za pomocą artykułów oraz liczne spotkania z mieszkańcami.

Udział we wszystkich akcjach obywatelskich na terenie Saskiej Kępy typu: „Saska Kępa to nie parking”. Akcje związane z definitywnym uchwaleniem miejscowego planu dla terenów zielonych.

Udział w uroczystościach organizowanych przez Zarząd Dzielnicy Praga-Południe o charakterze kulturalno-historycznym, zamieszczanie okazjonalnych artykułów w lokalnej prasie, wykonywanie serwisów fotograficznych.

Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi ze szczególnym uwzględnieniem Rady Osiedla Saska Kępa.

Realny udział w akcjach pomocowych na rzecz Ukraińców m.in. transport na terenie Polski, rozwożenie różnego asortymentu paczek, osób i zwierząt.

Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy jest również współorganizatorem Sąsiedzkiej Wymiany Roślin, jak również Dzielni na Saskiej Kępie — Oddział żywo interesuje się wszystkimi działaniami proekologicznymi i bierze w nich udział.

Krystyna Gott

* * *

Towarzystwo Przyjaciół Warszawy. Zarząd Główny

pl. Zamkowy 10, 00-277 Warszawa

mail: biuro@tpw.org.pl

<https://tpw.org.pl>